

קדושת השבת

יו"ל ע"י תלמידי כ"ה ח' בת"ת "קדושת לוי" בית שמש

הדל"נ 4:30
מוצ"ש 5:47
ר"ת 6:24

פרשת יצרו שבט תשס"ח שנה ב' עלון מס' 17

דבר המערכת

התורה קיימת בכל המצבים ובכל הזמנים איש יהודי שהולך לערוך חתונה לבנו בסימן טוב ובמזל טוב, הוא קובע תאריך ומחפש אולם יפה ומהודר כיאה למעמדו, והוא רוצה שהאולם יהיה ממוזג ומואר כמו שצריך שיהיה נעים לאורחים לאחר שיש תאריך ואולם הוא מזמין סעודה גדולה עם בשר ודגים וכל מטעמים ואח"כ הוא מדפיס הזמנות יפות לחתונה הגדולה ומזמין את כל ידידיו, וכשמגיע זמן החתונה בעזר ה' השמחה גדולה עד מאוד, ויום זה נכנס בזכרונם של החתן והכלה וכל המחוננים כיום שלא ישכח לעולם, כל זה כשבשר ודם משיא את בנו, הבה ונתבונן איך הקב"ה עורך חתונה לכלל ישראל. כי הרי ידוע שבקבלת התורה הקב"ה היה החתן וכנסת ישראל והתורה הכלה, ומעמד הר סיני החתונה והתנאים בין הקב"ה לישראל, וכדרך העולם היה הקב"ה צריך לעשות חתונה גדולה ומפוארת באולם ענק ומפואר שיכיל את כל כלל ישראל ברוב פאר והדר, עם סעודה גדולה וכלי זמר, וכמובן לקבוע תאריך עם הזמנות לכלל ישראל הכל כיד ה' הטובה, כי הקב"ה הוא הרי כל יכול, והנה אנו רואים שלא כך היה בקבלת התורה, זה לא היה במקום מפואר אלא בהר תחת כיפת השמים. ובמקום האוכל והתזמורת עמדו היהודים ושמעו את קולו הערב של הקב"ה וקולו של משה אומר את עשרת הדיברות, ואפילו תאריך קבוע לא התפרסם עד היום, כי יש מחלוקת מתי היה קבלת התורה האם בו' בסיון או בז' בסיון, והכל היה תוך כמה ימים, צווי הקב"ה ושלשת ימי הגבלה, ולא עוד אלא שמי שנתן התורה לישראל לא היה בעל דרשן גדול אלא משה רבינו שהיה כבד פה וכבד לשון...

ונשאלת השאלה מדוע החתונה הכי גדולה שהיתה בעולם התקיימה בצורה כזאת, אומר על כך ר' שמואל סלאנט זצ"ל שהקב"ה עשה כך בכונה כדי ללמד את בני ישראל שאת התורה צריכים לקיים בכל מצב ובכל מקום, אם במקום סגור או במקום פתוח, בחורף ובקיץ, גם כשהולך קל גם שזה קשה, גם כשזה נעים וגם כשלא נעים, התורה קיימת בכל המצבים ובכל הזמנים.

שבת שלום
המערכת

פנינים יקרים

וישמע יתרו כהן מדין חתן משה (י"ח א')
מה שמועה שמע ונח קרי"ס ומלחמת עמלק (רס"י)

לכאורה תמוה ע"ז, שהרי מה הרבותא ביתרו ששמע קרי"ס ומלחמת עמלק והלא כל אומות העולם שמעו מזה, שהרי כתוב 'שמעו עמים ירגזון חיל אחז יושבי פלשת' (ט"ו י"ד), אלא יש שמועה ששמועים וזה לא פועל כלום על הלב ואינו משפיע כלום על האדם שישנה את דרכיו אפי' שהוא רואה ושומע כל מיני דברים שהם למעלה מגדר הטבע, ושמועה זו אינה כי אם 'שמועה' בלבד אבל לעומת זה יש שמועה שהיא פועלת על האדם לשנות דרכיו ולהיטיב מעשיו, ושמועה זאת אינה נשארת רק בגדר שמועה בלבד אלא היא שמיעה המביאה לידי מעשה, ולכן כתב רש"י מה שמועה שמע 'ובא' דיקא שאצל יתרו היתה לא סתם שמועה אלא שמועה שהביאתו לידי מעשה, ולפי זה אפשר לפרש הפסוק בתהילים (ק"ז מ"ג) 'מי חכם וישמר אלה' ולא כתיב מי הוא החכם שמתבונן בנפלאות הבורא ומכיר בגבורותיו, אלא מי זה החכם – יתרו, היה זה ששמע את כל הניסים שעשה הקב"ה ולא הסתפק בשמיעה בלבד אלא הביא את הדבר לידי מעשה, וזה מה שמרמז דוד המלך 'מ"י חכ"ם' ר"ת יתרו כ'הן מ'דין ח'ותן מ'שה.

(חכם סופר)

בחדש השלישי וכו' ביום הזה (י"ט א')
שיהיו דברי מורה חדשים עליך (רס"י)

ר"ל שבשעה שלומדים ועוסקים בתורה לא צריך לחשוב על העבר שלא למד כראוי שמא יבוא לידי התרשלות, אלא צריך שיהיו דברי תורה 'חדשים' עליך שזה יהיה כמו שלמד מחדש.

(הרה"ק השר שלום מצעלוח ז"ע)

אם שמוע תשמעו בקולי ושמרתם את בריתי והייתם לי סגלה (י"ט ה')
שלושת הלשונות הן כנגד האבות הק', תשמעו בקולי כנגד אברהם שנאמר 'עקב אשר שמע אברהם בקולי', ושמרתם את בריתי כנגד יצחק שנאמר 'את בריתי אקים את יצחק', והייתם לי סגולה כנגד יעקב שנאמר 'ישראל לסגלתו'.

(הרה"ק רל"מ מנור ז"ע)

והגבלת את העם סביב לאמר (י"ט י"ב)
הגבול אומר להם השמרו (רס"י)

הבריאה כולה אומרת וצווקת אל תחטאו אלא שאנו לא שומעים כי אנו חומריים, אבל אז במתן תורה היו בני' במעלה הכי גבוהה ונזדככו, שמעו את הגבול אומר להם השמרו.

(אמרי אמת)

הלכה למעשה

הלכות ביטול (י"ג)

מגיס

אחת הפעולות הנעשות בתבשילים היא הגסה, שמניסים בתבשיל כדי שיהיה מעורב היטב, המניס בתבשיל בשבת פעמים שעובר על איסור בשול מן התורה, כיון שהוא מסייע ומקרב את הבשול.

מגיס בתבשיל שאינו מבושל כל צרכו סיר שיש בו תבשיל שעדיין אינו מבושל כל צרכו, כל עוד התבשיל חם בדרגת חם שהיד סולדת בו אסור מן התורה לבחוש בו, כיון שבחישה זו מסייעת ומוסיפה בבשול התבשיל, איסור זה הוא הן כשהסיר עדין עומד על גבי האש, והן לאחר שכבר הורידהו מהאש.

הוצאת התבשיל בכף

כאופן זה שהתבשיל אינו מבושל כל צרכו, אסור גם להוציא את התבשיל מהסיר על ידי כף, מצקת וכדומה, לפי שההוצאה בכף גורמת שהתבשיל יתערב, וכזה הוא מקרב את הבשול.

ראשית חכמה יראת ה'

משל

בכפר רחוק באפריקה פרצה מגפה קשה, ולא היה רופא בכפר כדי לעצור את המגפה, והמצב החמיר מיום ליום, שמע ראש הכפר כי בעיר שלידי יש רופא מומחה והוא הרופא של המלך, מיד נשלחו האנשים החשובים בכפר אל המלך לומר לו שישלח את רופאו לפני שכולם ימותו.

ענה להם המלך האם אתם חושבים שהשתגעתי שאשלח לכם את רופאי הטוב למקום שומם, שאם יקרנו אסון לא אוכל לסלוח לעצמי, ענה לו ראש הכפר, לדבר זה אתה לא צריך לדאוג, אני בעצמי אבוא עליך בערבון ותקשור את רגלי בשלשלאות של ברזל ואם יקרה אסון לרופא אשלם לך בחיי, המלך הסכים וכעת נוכל לתאר כמה שמרו אנשי הכפר על הרופא.

נמשל

הקב"ה ביקש ערבובזמן מתן תורה שאנו נקיים את התורה, והערבון שהקב"ה קיבל צדיקי הדורות ותינוקות של בית רבן שהם ערבים שאנו נקיים את התורה, ואם חלילה ישראל אינם מקיימים את התורה אזי המנהיגים צדיקי הדור בסכנה, ולא רק הערבים בסכנה אלא כל כלל ישראל יצטרפו לשלם על כך, וזה שאמר התנא 'בכל יום ויום בת קול יוצאת מהר סיני ומכרזת אוי להם לבריות מעלבונה של תורה.'

סיפור שבועי

אנשי אמת (י"ח כ"א)

הוא לא ישב

רבי אברהם מטשכנוב התכונן פעם לנסוע לאסיפת רבנים שעל סדר יומה היו עניני כלל ישראל, בניו ובני ביתו הפצירו בו שלא יסע עקב חולשתו ועמל הדרך יתיש עוד יותר את כוכו, אך ר' אברהם מאן להשמע להפצרותיהם, וכי סבורים אתם שמתכונן אני להתיישב שם, אמר, וכוונתו היתה שאין בדעתו לשהות במקום האסיפה זמן ממושך.

משתתפי האסיפה סיפרו כי כל העת ששהה במקום סרב ר' אברהם לשבת על כסא ועמד על רגליו, וזאת משום שבהיותו בבית נפלט מפיו הדיבור 'איננו מתכוין להתיישב שם'.

סיפור בהמשכים

דין תורה שהציל

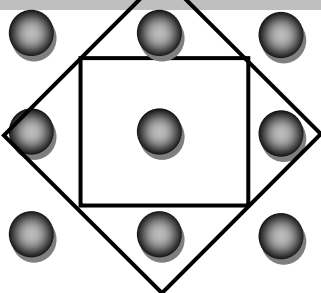
פרק ה'

עד שיום אחד זה קרה ור' שמרל נפטר מדוב צער, קבוצות של אנשים התאספו משוחחים בצער "היינו צדיכים לסלוח לו" אמרו, באותו היום נערכה הלויית של ר' שמרל, היתה זו לוויה כואבת ועיצובה מאוד, האבל שירד על עיירתו נמשך גם בימי השבעה, היו שעשו חשבון נפש נוקב לא כולם יכלו לומר ידינו לא שפכו את הדם הזה כעת לפחות נדאג ליתומים אמרו לעצמם, הימים חלפו האסון נשכח ומי שהבטיח לדאוג לילדיו שכח מזה ובינתים המצב הכספי היה קשה הילדים שהורגלו לכל טוב מצאו את עצמם רעבים לחם אלמנתו נסתה לשלוח ידה בכפה כדי לפרנס את משפחתה ולא תמיד עלה לה וכן בבית היה עבודה רבה והיא היתה שבורה ורצוצה.

ר' יעקב עזב לדגוע את משפחתו של ר' שמרל וחזר לספר על עצמו במשך יום שלם הסתובבתי נרגש ומאושר, ספרתי את הכסף פעם אחר פעם, כבר יכולתי לשכור חדר בפונדק, למחרת יצאתי ועסקתי בעורות אחרי שבוע כבר הייתי ישוב על סוס רתום לעגלה מלאה עורות יקדים וכמובן כמו כל גביר שחוזר מיריד הבאתי מתנות לילדים וכמה חפצים לבית, בני ביתי לא האמינו למראה עיניהם הם ציפו לראות את אביהם חוזר ובידו סכום שיספיק לפחות לשבוע הבא אבל שאחזור עשיר בקורח לא תיארתי בחלומות היפים ביותר, ירדתי ממקומי בעגלה כל תנועה היתה מלאה חשיבות כמו גביר אמיתי הוצאתי מתנות יקרי ערך הילדים שפשו את עיניהם בתמהון אחרי חודש כבר אי אפשר היה להכיר את יעקב הקבצן אתם בוודאי תמהים איך יכול יהודי להידרדר כך ומה עם נקיפות המצפון? מפעם לפעם עלה בי הרהורים שונים "הרי אתה גזלן וגנב" אבל אני מהרתי להסות את לבי בק"נ טעמים, ככה המשיכו חיי להתנהל על מי מנוחות עסק העורות הלך ושגשג ועושרי גדל מיום ליום, ולכאורה הכל הלך על מי מנוחות.

המשך יבוא בע"ה...

תשובה לעלון מס' 16

חידה

חידה לשמיטה

ההלכה פוסקת שמותר לתת מים בעציץ רק אם זה שלוש קומות מהקרקע, מה יהיה הדין אם נתן בקומה התחתונה שבבניני התאומים.

פתרון התשבץ מהגליון הקודם (16)

ש	ק	ל	י	ם					
				ל	ב	ב			
ש	מ	י	ט	ת	כ	ס	פ	י	ם
				ש	ה	ר	י	ר	ם
				י	ח	ח	ר	ו	א
				ר	ה	מ	פ	י	ר
				ה	ה	ד	ר	ש	ן